

Професія дощового черв'яка

Підготував учень 5-А класу
Калнін Ілля

"Навряд чи знайдуться інші тварини, які грали б таку велику роль в історії світу, як дощові черв'яки," — сказав колись Чарльз Дарвін. Важко в це повірити, і тим не менш у висловленні Чарльза Дарвіна немає перебільшення

Звичайний дощовий черв'як прогризає свій шлях крізь землю. Завдяки діяльності дощових черв'яків за мільйони років утворився родючий шар ґрунту.

Оскільки кількість дощових черв'яків підрахувати неможливо – відомо лише, що вона збільшується навесні й восени і зменшується влітку і взимку – то не можна точно вказати й обсяг роботи, що вони виконують. Втім, американський конгресмен Дж. Мейсон стверджував, що вага дощових черв'яків принаймні вдсятеро перевищує вагу всього людства

Як правило, дощові черв'яки живуть в багатій перегноєм землі, поширення на збіднених, піщаних ґрунтах і на перезволожених болотах вони не отримали. Такий розподіл середовища проживання можна пояснити способом дихання черв'яків, який здійснюється через чутливу клітинами шкіру, покриту захисним слизом.

Але чому під час дощової погоди, черв'яки масово вилазять на поверхню землі? Відповідь проста – їх норки та ходи затоплюються водою, у якій міститься мало кисню. Не дивно, що після дощу на поверхні ґрунту спостерігається незліченна кількість земляних черв'яків. Звідси і виникла їх назва – дощові черв'яки.

Дощові черв'яки впливають на ґрунт найбільше серед тварин. На одному гектарі землі буває від 500 тисяч до 2 мільйонів дощових черв'яків. Вони переробляють і перемішують ґрунт. Дощовий черв'як пропускає через свої органи травлення суміш із решток рослин і ґрунту.

У кишечнику суміш збагачується поживними речовинами і повертається в ґрунт. Дощові черв'яки харчуються і на поверхні землі. У саду, в лісі вони збирають листя, втягують його у свої підземні коридори і там поїдають. Це покращує структуру і родючість ґрунту.

*Також черв'яки енергійно проривають у землі мініатюрні канали й галереї, що утворюють мережу капілярів, дренажу і вентиляційну систему у шарі глибиною близько 30 см. По цих каналах дощова вода швидко проникає під ґрунт, забираючи із собою та розчиняючи екскременти **дощових черв'яків**, що одразу придатні для засвоювання рослинами. Канали ці не тільки полегшують процес розгалуження коренів, а й сприяють вентиляції під ґрунтом, куди потрапляє кисень.*

Але ці крихітні трудівники виконують ще й іншу роботу.

Вони видають майже в прямому розумінні **аналіз ґрунту**, і якість цього аналізу не поступається рівню роботи лаборанта. Досвідчений землероб вміє розшифрувати ці аналізи, спостерігаючи за станом здоров'я, активністю і життєздатністю дощових черв'яків.

Якщо, копнувши восени лопатою, він знаходить особини яскраво-червоного кольору, розпухлі і активні, це є ознакою того, що у наступному році він може розраховувати на добрий урожай і що на його землях все гаразд. Якщо, навпаки, **дощових черв'яків** мало, вони бліді і малорухомі, слід готуватися до неприємностей.

Зберегти чистими, родючими, здоровими наші ґрунти допоможе оцей непомітний **дощовий черв'як**. Бо результати його роботи — не хімічні засоби, а біологічні добрива і засоби знищення хворобо утворюючих бактерій. Отже, допоможе зберегти наше з вами здоров'я і нашу землю.